

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Inatsisartut tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 2/2010, rekommandationen lyder som følger:
Vestnordisk Råd opfordrer regeringerne i Island, Færøerne og Grønland til at søge midler på finanslovene og at give sin støtte til oprettelsen af
"Center for vestnordisk historie og samfund"
(*Delegationsformand Josef Motzfeldt*)

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Harald Bianco, IA, suppleant for Jane Petersen, IA
Andreas Uldum, Demokraterne, næstformand
Hans Aronsen, IA
Ruth Heilmann, Siumut
Jens Immanuelson, Siumut, suppleant for Aleqa Hammond, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 16. marts under FM2011 gennemgået rekommandationen.

Forslagets indhold og formål

Formålet med denne rekommandation er at muliggøre oprettelse af et Center for vestnordisk historie og samfund, med henblik på at fremme forskning i vestnordisk historie, samfund og kultur, samt formidling heraf.

Centeret er i første omgang tænkt placeret på Færøerne, men det angives, at det vil kunne relokaliseres til Island eller Grønland, såfremt dette senere måtte anses for hensigtsmæssigt.

Det oplyses i rekommandationen, at Færøernes Løgting i 2010 har bevilliget kr. 200.000 til Færøernes Universitet, til projektopstart, og at centeret vil kunne påbegynde sin virksomhed inden for kort tid, såfremt Grønland og Island bidrager med tilsvarende beløb.

1. behandling af forslaget af Inatsisartut

Naalakkersuisut var i udgangspunktet enig i vigtigheden af at skabe et solidt grundlag for vestnordisk samarbejde, hvor befolkningen i Vestnorden får adgang til den fælles historie. Naalakkersuisut vurderede dog, at der indenfor de nuværende økonomiske rammer ikke var mulighed for at støtte rekommandationen. Naalakkersuisut indstillede derfor, at rekommandationen ikke nød fremme.

Inuit Ataqatigiit var principielt enig i rekommandationens intentioner, men stillede spørgsmål ved, om det var muligt at afsætte de nødvendige økonomiske midler hertil. Partiet indstillede derfor, at rekommandationen afventede finanslovsforhandlingerne ved efterårssamlingen 2011.

Siumut understregede sin støtte til det Vestnordiske samarbejde pga. vores fælles historie. Partiet afviste foreløbigt rekommandationen under henvisning til Naalakkersuisut's svarnotat, men ønskede den udvalgsbehandlet, for at udvalget kunne undersøge mulighederne for finansiering indenfor rammerne for samarbejdet.

Demokraterne og Kattusseqatigiit Partiiat støttede intentionen i rekommandationen, men under henvisning til landets økonomiske situation kunne rekommandationen ikke støttes. Partierne opfordrede midlertidigt Vestnordisk Råd til at overveje at genfremsætte rekommandationen senere.

Atassut beklagede, at Naalakkersuisut ikke kunne støtte rekommandationen, da partiet fandt det Vestnordiske samarbejde vigtigt, hvorfor partiet støttede forslaget.

Inatsisartut besluttede, at rekommandationen skulle 2. behandles til efterårssamlingen 2011.

Forslagets økonomiske konsekvenser

Rekommandationen indebærer, at Grønland vil skulle yde et opstartsbidrag på 200.000 kr. Herudover vil de tre vestnordiske lande skulle påtage sig sammen at dække centrets driftsudgifter, idet centrets projekter dog vil blive søgt finansieret med fondsmidler.

De driftsudgifter, som vil skulle finansieres gennem bevillinger på de tre vestnordiske landes finanslove, skal dække aflønning af en centerleder, et sekretariat (inkl. overheads), hjemmeside (inkl. oversættelser), rejseudgifter for centerleder og styrelsesmedlemmer, samt meromkostninger i forbindelse med undervisningsophold.

Det er i rekommandationen ikke angivet eller anslået, hvad disse faste omkostninger vil beløbe sig til.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget konstaterer, at der under 1. behandlingen var tilslutning til rekommandationens intentioner, og at alle partier og Naalakkersuisut udtrykte deres generelle opbakning til det Vestnordiske samarbejde.

Imidlertid har Naalakkersuisut ikke fundet det muligt at finde de nødvendige midler inden for den nuværende økonomiske ramme.

Udvalget konstaterer med beklagelse, at vi i den nuværende økonomiske situation, må prioritere stramt inden for et stærkt begrænset økonomisk råderum. Selv om udvalget har stor sympati for rekommandationen, har udvalget derfor ikke fundet det muligt at anvise den fornødne finansiering til implementering heraf.

Udvalget glæder sig imidlertid over, at den rekommandation, som Vestnordisk Råd i år 2000 vedtog, hvori Rådet henstillede til Færøernes Landsstyre, Grønlands Landsstyre og Islands regering at etablere et samarbejde omkring dokumentation og historieskrivning af de vestnordiske landes fælleshistorie, har ført til flere udgivelser, og herunder ikke mindst til udgivelse af en Vestnordisk Fælleshistorie.

Det ”Netværk for samarbejde omkring dokumentation, historieskrivning og formidling af de vestnordiske landes fælleshistorie”, som vi har at takke herfor, har uden tvivl også medvirket til at knytte bånd mellem de vestnordiske forskningsmiljøer og dermed bidraget til at styrke forskningssamarbejdet i Vestnorden.

Øvrige bemærkninger

Vestnordisk Råds rekommandationer fremlægges for Inatsisartut i form af beslutningsforslag. Udvalget opfordrer derfor Vestnordisk Råd til at være opmærksom på, at det i Inatsisartut's Forretningsorden siden november 2010 har været et krav, at der i beslutningsforslag skal redegøres for bl.a. forslagens økonomiske konsekvenser.

Hvorvidt dette krav indebærer, at Vestnordisk Råds rekommandationer ikke fremover vil kunne forelægges Inatsisartut, hvis ikke der i rekommandationerne er redegjort for, hvilke udgifter rekommandationen forventes at påføre de tre medlemslande, må være op til Inatsisartut's Formandskab at afgøre.

Udvalget finder imidlertid, at udgiftsoverslag væsentligt vil styrke parlamenternes beslutningsgrundlag, når de skal forholde sig til Vestnordisk Råds rekommandationer.

Indstilling

Et enigt udvalg indstiller forslaget til forkastelse.

10. november 2011

EM2011/37
FM2011/96

Med disse bemærkninger skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Harald Bianco

Andreas Uldum
Næstformand

Hans Aronsen

Ruth Heilmann

Jens Immanuelson